

Paredzētās darbības "K2 Ventum" vēja elektrostaciju parka būvniecības un 330/110kV elektropārvades pieslēguma izveides IVN Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes

PROTOKOLS

2024.gada 6.februārī

Dienvidkurzemes novada, Pāvilostas kultūras namā

Sanāksmes sākums 16:00

Sanāksmes moderators Aleksandrs Ļubinskis

Sanāksmē piedalās:

Darbības ierosinātāja pārstāvji Agris Kalniņš, Regnārs Krastiņš, Inga Gavena

Sakas pagasta un Pāvilostas pilsētas apvienības vadītājs Ilmārs Šnore

Sanāksmē klātienē piedalījās (reģistrējās) 218 dalībnieki (divi dalībnieki reģistrēties atteicās). Tā kā tika nodrošināta arī iespēja pieslēgties interneta translācijai, tajā bija pievienojušies aptuveni 93 klausītāji, to sastāvs bija mainīgs. Sanāksmē arī attālināti, pieslēdzoties ar elektroniskajiem saziņas līdzekļiem, piedalījās Valsts vides dienesta vadošais eksperts Gunārs Ģeida.

Saskaņā ar personas datu aizsardzības prasībām šajā protokolā netiek publiskoti sanāksmes dalībnieku personas dati, tos aizstājot ar nejauši izvēlētiem latīņu burtiem.

Aleksandrs Ļubinskis informē, ka sanāksme tiek ierakstīta no SIA "K2 Ventum" puses, bet ieraksts netiks publiskots, tas tiks izmantots protokola sastādīšanai. Tāpat informē, ka televīzija veic filmēšanu un zālē ir cilvēki ar fotokamerām, kā arī filmēšanu veic citi sanāksmes dalībnieki. Sanāksme tiek translēta tiešraidē un ir iespēja pieslēgties sanāksmei tiešsaistē. Sanāksmes dalībniekiem tiek sniegta informācija par diskusiju kārtību. Uzsvēra nepieciešamību nodrošināt privātuma ievērošanu arī tiem, kas zālē fotografē un filmē.

Pašvaldības pārstāvis Ilmārs Šnore vada un atklāj sanāksmi, norādot sanāksmes darba kārtību un aicinot aktīvi uzdot jautājumus, lai visiem būtu saprotama projekta būtība.

A.Kalniņš un I.Gavena prezentācijā sniedz detalizētu informāciju par paredzēto darbību: IVN procesu un K2 Ventum vēja parka projekta attīstības gaitu, projekta būtību, skarto teritoriju, veiktajiem izpētes darbiem un to rezultātiem, alternatīvajiem risinājumiem, kā arī sniedz informāciju, kur un kā iespējams iesniegt rakstisku viedokli.

Pašvaldības pārstāvis Ilmārs Šnore uzsver, ka jautājumus jāuzdod un viedokli jāpauž izmantojot mikrofonu. Informē, ka iedzīvotāji ir sagatavojuši informatīvu prezentāciju kā papildinājumu jautājumiem.

Iedzīvotāju sagatavotā prezentācija tiek ieslēgta. To prezentē I.J., M.H., K.S., G.K., U.S., V.L., R.J., S.S., D.P., I.Š., V.O., attiecīgi uzdodot jautājumus.

I.J. informē, ka Sakas pagasta iedzīvotāji izveidojuši biedrību. Ir sagatavoti jautājumi, kas domājams visai publikai būs interesanti. Tie nebūs par Ministru kabineta noteikumiem, kas nevienu neinteresē. Norāda, ka projekta autors un īpašnieks ir Sadauska kungs. Mēs esam pieslēguši dažādus ekspertus, tai skaitā juristus. Tiek pausts viedoklis, ka projekts ir veidots slepens, ļoti pavis. To veidojuši studenti pa naktīm. Ir daudz kļūdas. Palūgšu kungus pēc šīs

sapulces to projektu neturpināt, jo tā viņi ietaupīs daudz laika un naudas. Es likšu visus iespējamus sprunguļus, lai projekts netiktu realizēts. Sabiedriskā apspriešana ziemā ir uzsākta apzināti, kad ietekmētajā teritorijā ir vismazāk cilvēku. Norāda, ka daudzi par šo projektu uzzinājuši tikai nesen. Tātad mans jautājums, vai jūs apzināti slepeni gribējāt izbīdīt šo projektu, lai mēs nekādā veidā par to neuzzinātu?

I.Gavena atbild: Runāšana par projekta slepenību ir diezgan nesaprotama. Jau 2022.gada pavasarī tika sniegta informācija par projektu, veicot sākotnējo sabiedrisko apspriešanu. Informācija bija publicēta Dienvidkurzemes laikrakstā, interneta mājas lapā un citur.

I.J. pauž viedokli, ka plānots izmantot pasaulē vislielākos ventilatorus, kādus ražo un augstums 230m vai 252m ir mazliet par daudz, jo atrodas 1km no Pāvilostas dzīvojamajām mājām un tie būs priekšā dienvidu saulei.

M.H. pauž apmierinātību, ka šis projekts ļāvis apvienoties pāvilostniekiem ar saceniekiem. Pauž viedokli, ka izvēlētajā meža teritorijā starp divām Natura 2000 liegumu teritorijām - Ziemupes dabas liegumu un Grīņu rezervātu nav atļauts būvēt vēja parku. Šeit ir arī ainavu teritorija. Piemin laiku pēc otrā pasaules kara, kad daļai iedzīvotāju bija jāpamet Akmeņraga teritorija. Uzsver, ka ir svarīga Pāvilostas pilsēta, apkārtnē, tūrisms, atpūtnieki. Tādus ģeneratorus mums šeit nevajag. Uzdod jautājumu, kāpēc ir izvēlēta šī teritorija, jo Dienvidkurzemes attīstības stratēģijā šajā teritorijā nav iezīmēti vēja parki. Otrā jautājumu uzdod pašvaldības pārstāvjiem, kāpēc viņi neinformēja Pāvilostas iedzīvotājus par projektu?

A.Kalniņš atbild, ka teritorijas izvēle veikta ilgstoša izvērtēšanas darba rezultātā, vērtējot kā dabas vērtības, tā iedzīvotāju blīvumu teritorijā.

R.B. uzdod jautājumu, ar kādām tiesībām tiek taisīts bizness uz viņa mājas īpašuma vērtības pamata, jo tās vērtība kritīsies, ja te būs vējdzirnavas.

A.Kalniņš atbild, ka atbilstoši likumdošanai ir atļauts izvietot vēja parku meža zemēs 800m attālumā no dzīvojamajām mājām.

K.S. informē klātesošos, ka ir enerģētiskis no Aizputes. Pauž viedokli, ka Latvija šobrīd nevar saražot nepieciešamo elektroenerģijas daudzumu. Analizē Latvijas elektroenerģijas patēriņu un ražošanas jaudas. Pauž viedokli, ka Latvijā labāk būtu izmantot saules enerģiju, jo tieši vasaras laikā ir lielākais saražotās elektroenerģijas apjoma kritums. Pauž viedokli, ka šobrīd ir rezervētas visas pārvades jaudas un šim vēja parkam enerģiju nebūs kur likt. Uzdod jautājumu – vai tika izvērtēti šie riski saistībā ar pārvades jaudu?

A.Kalniņš atbild: Jā, šie riski ir izvērtēti.

K.S. vērš uzmanību, ka IVN pielikumā ir Augstsprieguma tīkla dokuments, kur rakstīts, ka tiek atļauts tālāk projektēt, bet pie nosacījuma, ja nebūs kur šo elektrību likt, tad tiks noteikti ierobežojumi. Norāda, ka pasaulē ir pietiekoši daudz aizsākti un arī pabeigti un nekam nevajadzīgi projekti.

G.K. pauž viedokli, ka ir dīvaini, ka vides novērtējumu veic tie paši cilvēki, kas realizē projektu. Vai tur nav nepieciešams, lai būtu neliela neatkarība?

A.Kalniņš atbild: Visus slēdzienus dod sertificēti eksperti. Tad jau, ja Jūs būtu arhitekts, Jūs sev nedrīkstētu māju uzprojektēt.

G.K. pauž viedokli, ka ģenerators troksnis pielīdzināms motorzāģim vai sniega motociklam. Apšaubā trokšņa novērtējuma kvalitāti. Piedāvā klātesošajiem iedomāties, ka viņu mājās tukšgaitā konstanti darbojas sniega motocikls. Konstanti tāpēc, ka tā ir zemas zemfrekvences skaņa, tā iet cauri visam.

I.S. norāda, ka ekspertus pasūtīja pats izstrādātājs. Informē, ka Valsts vides pārvaldes birojs un Dabas pārvalde ir norādījuši, ka viņiem ir zināmi kritēriji un ka viņi ar kritisku aci skatās ekspertu vērtējumus. Norāda, ka, ja projekta izstrādātāji neturpinās projekta realizāciju, tad tiks ietaupītas ekspertu licences, gan arī klapatas ar tiesu darbiem.

U.S. pauž viedokli, ka vizualizācija veikta nekorekti. Norāda, ka viņi paši ir veikuši mērījumus ar helohopteri un šādi izskatās vēja parks, ja skatās no ceturtā stāva loga. Uzdod jautājumu, kāpēc ir izvēlēti tik lieli ventilatori un vai tas ir saskaņots ar atbildīgo ministriju?

A.Kalniņš atbild: Šobrīd tiek pētīts maksimāli iespējamais augstums. Ņemot vērā vēja mērījumus, tiks noteikts optimālais.

G.K. atkārtoti jautājumu – vai tas ir saskaņots ar attiecīgo ministriju?

A.Kalniņš atbild: Šobrīd tiek veikts ietekmes uz vidi izvērtējums, saskaņošana nav veikta.

G.K. uzdod jautājumu – kāpēc netiek izvēlētas lielākas jaudas turbīnas un samazināts to skaits?

A.Kalniņš atbild: Uz doto mirkli maksimālās jaudas ir 7,2 MW. Jūsu pieminētās ir jūras turbīnas.

G.K. piedāvā likt lielākas jaudas turbīnas, bet mazāku skaitu.

V.L. pauž viedokli, ka tiek skartas vērtīgas dabas ainavas, tai skaitā Baltijas jūras piekrastes ainava. Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla tiek noteikta kā ierobežota saimnieciskās darbības josla līdz piecu kilometru platumā. Kā ir ar šo punktu projektā?

I.Gavena atbild: Saimnieciskās darbības būtiskākie aprobežojumi ir noteikti krasta kāpu aizsargjoslā. 5 kilometru zonā ir nosacījumi, bet tur nav aizliegta vēja parku būvniecība.

V.L. vērš uzmanību uz tuvumu Natura 2000 iekļautajām dabas vērtībām, Ziemupes liegumu un Grīņu rezervātu. Uzdod jautājumu, vai nekādas izmaiņas tajās nebūs?

I.Gavena atbild: Ietekmes uz Natura 2000 teritorijām pētīja atbilstošie eksperti. Jebkura darbība rada ietekmi. Jautājums ir, vai ietekme ir būtiska vai nebūtiska, vai tā atbilst normatīvajos aktos noteiktām prasībām un robežvērtībām. Šajā gadījumā netika konstatētas būtiskas vai normatīvajiem aktiem neatbilstošas ietekmes. Visi jautājumi dabas aizsardzības jomā tiek saskaņoti ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

V.L. pauž viedokli, ka teritorija ir īpaši aizsargājamā kultūrvēsturiskā un dabas teritorijas zona. Šeit šāda veida celtnes vispār neiederas un ir nevietā. Šādai darbībai līdzī nāk graužošanas sekas uz visu apkārtni un tajā dzīvojošo. Ir tādas Natura 2000 un vēja ģeneratoru vadlīnijas, kur ļoti strikti lūdz izvērtēt arī blakus Natura 2000 esošajām teritorijām vēja ģeneratoru klātbūtni un ietekmi. Un vēl ir rekomendēts no 1. maija līdz 30. septembrim atslēgt ģeneratorus pa nakti. Jūs to visu tagad ņemsiet vērā?

I.Gavena atbild: Tajā laikā, kad ir noteikti ierobežojumi, tur ir konkrēta temperatūra, vēja ātrums, pie kura ir jāieprogrammē šī atslēgšanās. Uz ko es gribētu vērst jūsu uzmanību. Varbūt vēl līdz galam neesat sapratuši, ka ne jau simts procentus visu laiku šīs vēja turbīnas darbojas. Būs obligātās prasības, kuras jau šobrīd ir izvirzījuši, teiksim, tie paši ornitologi, sikspārņi

eksperti. Par to, kādā veidā ir jāierobežo un kādā veidā šī darbība ir jāveic. Jebkuru darbību var veikt ar lielāku ietekmi un mazāku. Šeit rūpīgi tiek izstrādātas un projektēšanas procesā tiks pilnveidotas un ņemtas vērā tās prasības, kuras samazina ietekmi. Skaidrs, ka ietekmes būs, bet būs arī virkne pasākumi, kuri ietekmi samazina. Paralēli, kā jau Agris teica, gan projektēšanas laikā, gan izbūves laikā tiks turpinātas izpētes un monitorings. Tieši tāpat monitorings tiks turpināts vēja turbīnu darbības laikā, lai izvērtētu un pilnveidotu darbību un samazinātu ietekmi.

V.L. turpina diskutēt par iespējamo ietekmi uz ornitoloģiskajām dabas vērtībām (pūču un dzeņu aizsardzības teritorijas, gājputnu migrācijas maršruti).

I.Gavena paskaidro, ka šos jautājumus pētījuši sertificēti eksperti. Vēl joprojām notiek monitorings un ar Dabas aizsardzības pārvaldi ir saskaņota izpētes metodika.

V.L. norāda uz gājputnu migrācijas ceļiem un prasa komentāru par slaidu, kur lido ērglis gar vēja turbīnu.

I.Gavena norāda uz pētījumos iegūtajiem rezultātiem par gājputnu koncentrāciju virs Baltijas jūras un Baltijas jūras krasta, ka vairāk kā 2 km attālumā masīva gājputnu kustība nav novērota un šajā vēja parka teritorijā nav lielas pļavas un ūdenstilpnes, kur gājputni nakšņo un barojas.

V.L. norāda uz MK rīkojumu Nr.232 (21.05.2019) par ļoti augstu putnu biežību plānotā vēja parka tuvumā. Paldies!

R.J. vērš uzmanību uz to, ka par atmežošanu maksājama kompensācija vai ja līdzīgā teritorijā ir veikta apmežošana. Dienā, kad izsniedz atmežošanas atļauju, ir jābūt jau izaudzētai kompensējamā meža audzei, piecus gadus vecai. Jautājumi, vai tas tiek nodrošināts? Kā arī izteikts aizrādījums par Ziņojumā minētajām atmežojamajām platībām.

A.Kalniņš atbild: Tehniskajā projektā tiks noteiktas precīzas izcērtamās platības un tiks apmežotas atpakaļ.

R.J. vērš uzmanību uz biotopiem un apšaubā plānoto rekultivāciju, norādot, ka aizsargājamus biotopus nevar tā vienkārši izveidot. Vai ir pieredze attiecībā uz īpaši aizsargājamo augu pavairošanu?

A.Kalniņš atbild: Protams, mēs apzināmies, ka būs ietekme. Tāpēc ir veikti pētījumi, mainītas turbīnu atrašanās vietas, lai izvairītos no īpaši aizsargājamo biotopu skaršanas. Iet runa, ja, piemēram, Latvijā biotopa daudzums ir 100 vienības un mēs skaram 0,001, tad kopējā ietekme Latvijas mērogā nav būtiska.

I.Gavena norāda arī, ka būvprojekta izstrādes laikā un būvniecības laikā, strādās biotopu eksperts, kas vērtēs ietekmi.

R.J. interesējas, kādas koku sugas plānots izmantot aizsargstādījumos. Priede izaug gadā vidēji 20 centimetru un lapu koki piecdesmit, varbūt kādus milzu sekvojas ir padomā? Nezinu, lūdzu komentēt.

A.Kalniņš atbild: Aizsargstādījumi paredzēti apakšstacijām, jo ir arī pieslēguma infrastruktūra, un ir domāts, lai mazinātu apakšstaciju ietekmi uz ainavu.

R.J. uzdod jautājumu par faunu, vai ir veikti kaut kādi pētījumi par lielajiem zīdītājdzīvniekiem? Kāpēc tie nekur nav pieminēti un vai vispār tur nedzīvo?

A.Kalniņš atbild: Dzīvnieki turpinās dzīvot. Mums šādi pētījumi netika pieprasīti.

S.S. vērš uzmanību uz to, ka galvenie veselību ietekmējošie faktori ir infraskaņa, vibrācijas troksnis un mirgošana. Un, apkopojot pasaules pieredzi, kas ir balstīta uz daudz mazākiem un daudz klusākiem vēja ģeneratoriem, ir novēroti šādi visbiežākie simptomi - sirds ritma traucējumi, mentālās veselības problēmas, aizkaitināmība, miega traucējumi līdz pat tādām problēmām kā reproduktīvās sistēmas traucējumi, abortu risks, galvas reiboņi, panikas lēkmes, epilepsijas lēkmes. Ļoti daudzas valstis jau maina regulējumu par maksimālo attālumu no vēja ģeneratoru parka līdz apdzīvotām vietām, kas ir minēts kā 10 reižu turbīnas augstums, kas šajā gadījumā būtu 2,5 kilometri, kas ievērojami samazinātu šo teritorijas apmēru, kurā šos ģeneratorus vispār varētu izvietot, un, iespējams, tas vairs nebūtu jau vairs īpaši ekonomiski izdevīgi. Mans jautājums, kāpēc jūs cilvēkiem nevienu vārdu nestāstiet par šiem veselības traucējumiem, kas ir potenciāli iespējami?

I.Gavena atbild: Veselības traucējumu izpēte ārvalstīs ir ļoti plaša un meklējot internetā var atrast pilnīgi pretējus viedokļus un skaidrojumus. Mums nav iespēju veikt reālu veselības izpēti un Latvijā tāda nav veikta, jo vēja parki ir tikko sākuši attīstīties. Ir citu valsts pasūtīti pētījumi, piemēram, Somijā, Dānijā, Kanādā, kur ir sena vēja enerģijas ieguves vēsture. Somijas pētījums ir jaunākais un tajā pēc ilgu gadu izpētes secināts, ka nav konstatēta negatīva ietekme uz cilvēka veselību vēja parku tuvumā.

A.Kalniņš norāda uz vietas izvēli, proti, Sakas pagasts ir otrs mazapdzīvotākais pagasts Latvijā.

S.S. norāda, ka nav atsauces ne uz vienu minēto pētījumu. Vērš uzmanību, ka līdz 2021.gadam pētījumos ir konstatēta negatīva ietekme, bet iespējams dēļ zaļā kursa pēc 2021.gada pētījumos nav vairs konstatētas šīs negatīvās ietekmes. Apšaubā trokšņa modelēšanas metodes atbilstību esošajiem apstākļiem un normatīvo aktu prasībām, norāda uz spēkā neesošu ISO standartu. Jautā, kādēļ nav norādīti izejas dati?

A.Kalniņš atbild: Šobrīd ir modelēti vissliktākie scenāriji, augstums, darbības ātrums utt. Būvprojektēšanas laikā, kad būs zināms turbīnas modelis, izvēlēts augstums, precīza atrašanās vieta, tiks veikta atkārtota modelēšana. Kā arī pēc izbūves pie tuvākajām mājām tiks veikti trokšņa mērījumi. Nepieciešamības gadījumā, ja kaut kur tiks pārsniegta atļautā robežvērtība, tiks veikti pasākumi trokšņa mazināšanai (ierobežojot turbīnu darbības laiku, griešanās ātrumu u.c.).

I.J. tātad jums ir mirgošanas efekts un viņš ir modelēts, ka tur ir kaut kāda programma izmantota. Vai ir sertifikāts, kas ir apliecināts Latvijā?

A.Kalniņš un **I.Gavena** atbild: Izmantota starptautiski atzīta programmatūra. Latvijā nav likumdošanā noteiktas mirgošanas robežvērtības un nav specifiskas sertificētas programmas tās modelēšanai.

D.P. pauž viedokli, ka Jūs gribat pelnīt un esat gatavi pārdot mūsu Latviju. Šajā reģionā ir vismaz 150 uzņēmēji, kuri nodarbojas ar tūrismu, kas ir saistīti ar tūrisma nozari, un tas ir viņu mazais bizness, un viņi šeit dzīvo, pateicoties šim tūrismam, jo viņi var izdzīvot, un viņi var izdzīvot tāpēc, ka šeit ir šī neskartā daba un tāpēc, ka tie tūristi grib braukt skatīties nevis uz Jūsu ģeneratoriem, bet dabu. Kā Jūs tā esat iedomājušies, ka Jūsu viena uzņēmēja intereses tiek stādītas pretī šiem 150? Un tiem pārējiem, kas šeit dzīvo? Kāpēc tehniskie projekti nav tagad, lai mēs varētu vērtēt? Un man ir viens jautājums par kultūrvidi, kā var projektā apgalvot, ka

Latvijā nav spēkā esošs politiskās plānošanas dokuments, kurš kaut ko pateiktu par šīm teritorijām?

I.Gavena atbild, ka projektā ir atsauces uz normatīvajiem aktiem nevis par politiskās plānošanas dokumentiem, kas ir divas dažādas lietas.

D.P. norāda uz punktu 184.lapā, ka Latvijā nav ilgspējīgas attīstības stratēģija. Viņa ir un ir spēkā līdz 2030.gadam. Vērš uzmanību uz spēkā esošo Pāvilostas novada teritorijas plānojumu. Norāda uz pašu veikto aptauju viedokļa noskaidrošanai par vēja parku izbūvi. Tāpat par ietekmi uz CO₂. Jūs gatavojaties izcirst mežus. Kaut gan Eiropas Savienība saka, ka katrs mežu stūris ir jā saglabā. Kā tad tas iet kopā?

I.Gavena atbild: Vēja parks ir viens no faktoriem, kas tuvina mūs klimata neitralitātei, ko plāno kā Latvijas, tā ES plānošanas dokumenti. Elektroenerģiju iegūstam no atjaunojamiem resursiem, neradot izmešus. Par atmežošanu. Kā jau Agris teica, tiks veikta atbilstoša apmežošana, līdz ar to, izvēloties atbilstošas koku sugas un nodrošinot apsaimniekošanu, CO₂ piesaiste varētu būt pat lielāka kā vecā mežā vai neapsaimniekotā izcirtuma platībā.

D.P. uzdod jautājumu I.Gavenai un A.Kalniņam, vai viņi gribētu dzīvot pie ventilatora. Saņemot pozitīvu atbildi, to novēl un norāda, lai būvē vēja parku savā sētā.

A.K. informē, ka ir kempinga Miera osta īpašniece un ka viņa ir iepazinusies ar nekustamā īpašuma vērtības krišanos pasaulē vēja parka tuvuma dēļ. Šveicē 8%-25%, Dānijā 7% - 14%, Anglijā no 6% - 12%, Zviedrijā no 19%-30%, Norvēģijā no 25% - 40%, Polijā no 14% līdz 30% īpašuma vērtība samazinās. Norāda arī uz īpašo regulējumu citās valstīs. Man būtu jautājums par vienu punktu, ko es lasīju jūsu dokumentos. Punkts 4.6.7. Ieteicams saglabāt un vai turpināt mežsaimniecisko darbību vismaz trīs kilometru rādiusā ap plānoto vēja parku. Tādējādi, nodrošinot, ka netiks atklāts plašāks un tālāks skats uz vēja ģeneratoriem un to dominējošais faktors ainavu telpā nepalielināsies. Jautājums ir tāds, ņemot vērā, cik ātri mūsu valstī par lielu naudu ieteikumi kļūst par likumiem, vai vēja parks diktēs noteikumus, kā dzīvot un saimniekot visiem, kas dzīvo 3 kilometru attālumā no vēja parka? Tas skars arī lielāko daļu Pāvilostas. Un otrs jautājums, kāpēc ietekme uz mājsaimniecībām pētīta tikai 1,5 kilometra rādiusā?

A.Kalniņš atbild: Paldies par Jūsu viedokli. Projekta realizācija notiek atbilstoši valstī esošai likumdošanai.

I.Š. uzdod jautājumu: Pie kādiem apstākļiem šis projekts var neizdoties? Pie kādiem nosacījumiem Jūs atkāptos no šī projekta? Kā arī jautā par drošības aspektiem, kas notiek, ja ir avārijas situācijas? Vai valstī ir kāds plāns, kas mūs pasargā no šī visa? Jo, cik es saprotu, mums ir brīvprātīgie ugunsdzēsēji. Pāvilostā viens cilvēks.

A.Kalniņš atbild: Projektu neīstenosim, ja likumdošanā noteiktā kārtībā to aizliedz. Savukārt, drošības aspekti tiks izvērtēti un plāni ārkārtas situācijām tiks izstrādāti tehniskajā projektā.

I.J. tāpat mēs zinām, ka šeit, mūsu apkaimē ir gan Pāvilostā armijas radars, gan Šķēdē armijas radars, kuri kontrolē Latvijas teritoriju. Visticamāk 252 metru augstums varētu traucēt. Vai armija un Latvijas valsts Aizsardzības ministrija atzīst, ka šis projekts neietekmē mūsu valsts drošību?

A.Kalniņš atbild: Vēja parka darbība neietekmēs mūsu aizsardzību. Šie radari, ko minējāt, nav gaisa radari. Ja būs kāda ietekme, tad tā tiks kaut kādā veidā kompensēta un tiks veiktas izmaiņas, lai tāda nebūtu.

I.J. piebilst, ka ļoti vēlas, lai ar armiju un Aizsardzības ministriju šo sagatavotu un iesniegtu apstiprinājums, ka tas ir sakārtots. Jautā: Un kā ar internetu un telefonu? Sakas pagastā ir nu baigi sūdiģi. Vai esat izpētījuši un vai ne rācījas, ne kuģus, ne radio, ne sakarus tas neietekmēs?

A.Kalniņš atbild: Ir veikts pētījums, kurš pasaka, ka ietekme būs minimāla.

I.J. norāda, ka publiski pieejamos Jūsu pielikumos ir tāda lieta, ka ir pielikums, ka Jūs esat prasījuši no Bite Latvija operatoram, vai drīkst būvēt un tad pielikumā norādīts, ka Bite atbild skatīt atbildi mūsu pielikumā, bet mēs to pielikumu neredzam.

A.Kalniņš atbild: Bite Latvija atbildēja, ka uz viņu komunikācijām ietekme nebūs.

V.O. norāda, ka ir saņēmis vestuli, kas adresēta Vides pārraudzības valsts birojam un K2 Ventum no valsts sekretāres Stepanovas kundzes un tur tiek jautāts: Vai jūs esat saskaņojuši ar Latvijas Valsts radio un televīzijas centru, tad attiecīgi šo ietekmi uz vidi novērtējumu? Vēstule no 14.decembra.

A.Kalniņš atbild: Ir bijusi sarakste ar šo organizāciju. Norāda uz ietekmi uz vidi procesa kārtību.

V.O. norāda, ka VES objekta izvietošana ir jāsaskaņo ar LVRTC. Pauž viedokli, ka mums nevajag šeit nekādus torņus. Mums nevajag neko tādu, kas šo vietu, šo vidi iznīcinātu. Saprotiet, mums nevajag to visu. Tāpēc mēs arī šeit esam sapulcējušies. Uzdod jautājumu - sakiet, kurš ir vēja parka pasūtītājs jūsu projektā?

A.Kalniņš atbild: Nav pasūtītāja, mēs paši realizējam. SIA "K2 Ventum".

V.O. uzsāk diskusiju par projekta izmaksām, finansējuma avotu, par to kāds labums no tā valstij, tautai un vēl jo vairāk vietējiem iedzīvotājiem, kas šeit dzīvo.

A.Kalniņš atbild: Nepieciešamais finansējuma apjoms ir zināms. Finanšu jautājumi nav šī ietekmes uz vidi novērtējuma procesa objekts. Valsts ieguvums – paaugstināta enerģētiskā pašpietiekamība un drošība. Jau minēju, ka šobrīd valstī tiek izstrādāts tā saucamais diskomforta kompensācijas nodoklis, ko vēja elektrostaciju īpašnieki maksās pašvaldībā, kurā vēja parks atrodas. Un no tā būs labums arī vietējiem iedzīvotājiem.

V.O. norāda, ka projekta mērķis ir pelnīt naudu un vērs uzmanību pēc V.O. vārdiem no komercreģistra iegūtu informācijas analīzi par SIA "K2 Ventum" īpašniekiem un patiesajiem labuma guvējiem. Norāda, ka peļņa aizies uz ārvalstīm. Vērs uzmanību uz interneta vidē pieejamo informāciju par Armandu Sadauski. Jautā A.Kalniņam, vai viņš nevēlas izstāties no šī projekta? Nav jāatbild tagad.

A.Kalniņš atbild: Paldies par informāciju.

A.S. iepazīstina sevi kā sertificētu ceļu būvdarbu vadītāju. Pauž viedokli, ka, sākot no Ventspils, piegāde pa ceļu P111, Ventspils - Grobiņa, protams, ir ar labu nespēju. Tas ir rekonstruēts un te nav problēmas dabūt smagsvara atļaujas lielgabarīta kravu pārvietošanai. Savukārt, piemēram, ceļš Saka – Akmenrags un citi iekšējie ceļi vispār neatbilst ceļa klasifikācijai. Vienkārši gribētu dzirdēt komentāru, kur ir tā labā ceļu infrastruktūra?

A.Kalniņš atbild: Paldies par jautājumu. Ar teikumu "labu ceļu infrastruktūra" ir domāts tas, ka ir šis meža ceļu un stīgu masīvs, kuru mēs arī pārbūvēsim. Un Jūs pareizi minējāt, ka šobrīd šiem ceļiem nav atbilstoša nestspēja. Būvprojekta laikā arī autoceļu pārbūve tiks projektēta atbilstoši nepieciešamajai nestspējai un pārējām prasībām. Un tas būs ieguvums arī pārējiem meža īpašniekiem, jo laba ceļu infrastruktūra ir nozīmīgs faktors mežu apsaimniekošanai.

I.J. pauž viedokli, ka vienalga, kas arī tiktu teikts vai notiktu, viņš neļaus šim projektam būt ies uz tiesu. Bet, ja nu gadījumā kaut kā tas aizies līdz būvatļaujai un aizies uz domi, tad lai atbildīgie būvvaldē kārtīgi izvērtē to, kur pēc tam šos sūdus likt. Cik ilgs kalpošanas laiks tai turbīnai?

A.Kalniņš atbild: 30 gadi.

I.J. Tātad 30 gadus tas štrunts tur stāvēs. Lielākā problēma, kā jau mēs visi zinām, ir šie vājprātīgi milzīgie vēja turbīnas spārni, kurus tā īsti pārstrādāt nevar. Tātad utilizācijas jautājums pēc darba beigām? Saņemot būvatļaujas, būvvaldei prasīšu un arī Jums pieprasīšu, lai Jūs sagatavojiet naudu un iesaldēja bankā šo sūdu novākšanai. Vajadzēs diezgan daudz miljonus, lai to visu izdarītu. Es gribu, lai Jūs esat jau samaksājuši naudu par to, ka tad, kad viņi beigsies, tad novākšana būs samaksāta. Jums par to nebūs jāuztraucas un tikai tas būs Jums par labu.

A.Kalniņš atbild: Paldies par jūsu viedokli. Norāda, ka attiecībā uz utilizāciju šajā brīdī vēja ražotājam ir noteikts, ka līdz 2040.gadam turbīnām ir jābūt pārstrādājamām.

Iedzīvotāju prezentācija beidzās.

U.T. norāda: Bieži tiek norādīts, ka jautājums tiks risināts tehniskā projekta izstrādes gaitā. Jautājums ir tāds, vai ir paredzēta būvprojekta publiskā apspriešana un vai uz šiem jautājumiem projektēšanas laikā tiks sniegtas atbildes atkārtoti un atkārtoti uzklasīti sabiedriskie viedokļi?

A.Kalniņš atbild: Būvatļaujas saņemšanas process būs atbilstošs Latvijas likumdošanai.

G.K. Man ir viens jautājums. Es uzmanīgi klausījos Jūsu atbildi par Latvijas Radio televīzijas centru. Es gribētu precizēt, vai ir saskaņojums?

A.Kalniņš atbild: Vides pārraudzības valsts birojs pieņems gala lēmumu par šo IVN Ziņojumu. Vai viņiem mūsu sarakste ar LVRTC pietiek vai nē, tas ir Vides pārraudzības valsts biroja kompetencē.

R.R. teoretizē par zemes īpašniekiem, kuri atbalsta vēja parka būvniecību viņiem piederošajās zemēs. Par to, ka viņi, neko nedarot, saņems nomas maksu. Atbilstoši viņi arī ir patiesie labuma guvēji. Un vēl variants ir, varbūt Pāvilostā, teiksim, samesties pa visiem un atpirkt tās zemes, lai tur neko nebūvē. Pauž viedokli, ka dažiem pāvilostniekiem 110 tūkstoši tāda tējas nauda vien ir.

G.F. informē, ka gadu atpakaļ ir kļuvis par zemes īpašnieku Pāvilostā un saņēmis tādu jauku dāvanu - pievienotā vērtībā, iespēju skatīties katru rītu no savas terases uz vēja parka tehnoloģisko ainavu, kuru mums sola šī projekta attīstītājs un ko nevienam nenovēl. Projekta sagatavošana ir ļoti vāja. Atbildes ir vispārīgas, bezjēdzīgas un tamlīdzīgi. Man ir priekšlikums. Aktīvākie iedzīvotāji ir izveidojuši biedrību. Lieliski! Tātad, ja mēs būtu tik aktīvi un tanī brīdī, kad mēs redzam, ka šis projekts netiek apstādināts šajā stadijā, kāds viņš tagad ir, viņš tiek turpināts attīstīt. Neskatoties uz visiem iebildumiem, šeit ārpriekšīgi daudziem, kurus varētu

stundām ilgi turpināt. Lūdzu, veicam tādā gadījumā līdzekļu vākšanas kampaņu, lai atbalstītu savu biedrību un nofinansētu juridiskos izdevumus tiesvedībai. Nezinu. Ja vajag līdz pat Eiropas līmenim.

J.B. dalās ar pārdomām par projekta attīstības procesu. Pauž viedokli, ka neviens šo projektu negrib un darīs visu, lai tas netiktu realizēts. Uzaicina piesaistīt žurnālistus.

A.R. iepazīstina sevi kā Dienvidkurzemes novada deputātu. Norāda, ka Uldis Vārna varēja nezināt, ka domē finanšu komitejā tika izskatīta šīs firmas prezentācija, bet tā ir taisnība, ka 21.septembra finanšu komitejas darba kārtībā iekļauts informatīvais ziņojums par šīs firmas iecerēm un daži deputāti ir izteikušies. Protokols ir publiski redzams. Pārlasot šo protokolu, ir radies jautājums par Ķīnas ražojumiem. Vai Jūsu projekts tos izmantos?

A.Kalniņš atbild: Turbīnas ražotas ES. Bet tāpat kā Jūsu telefonam, tajās var būt Ķīnā ražotas sastāvdaļas.

A.R. pauž viedokli, ka viņš kā deputāts, ja viņam būs jālemj, nevar pieņemt pozitīvu lēmumu. Kritizē valdības pētījumus. Pauž neuzticību tam, ka tiks noteikti diskomforta kompensācijas maksājumi. Jautā, kāda sertifikācijas institūcija piešķirusi vides eksperta statusu?

I.Gavēna atbild: Diemžēl Latvijā vides ekspertiem nepastāv sertifikācijas sistēma. Ekspertu izvēlas atkarībā no izglītības. Man ir maģistra grāds gan vides zinībās, gan hidroģeoloģijā.

A.R. uzdod jautājumu: Kas būs jālemj pašvaldībai?

A.Kalniņš atbild: Saskaņā ar likumā noteikto pašvaldība pēc IVN procesa akceptē vai neakceptē paredzēto darbību.

A.R. uzdod jautājumu: Kādu informāciju Jūs gatavosiet pirms lēmuma pieņemšanas, jo diemžēl mums būs, vai nu jāakceptē vai nē. Šobrīd no šī dokumenta par trokšņiem un visa ko es sadzirdēju, ka to skatīsieties būvprojektā. Tas nozīmē, ka mums ir jāuzticas tik pat kā tam, kā ar tām potēm. Būs labi un ja nebūs labi?

I.Gavēna atbild: Pašvaldībai tiks iesniegts pilnveidotais IVN Ziņojums, kā arī Vides pārraudzības valsts biroja Atzinums, kas ietver analīzi par Ziņojumu, kā arī obligātās prasības projekta īstenošanai. Kā to nosaka likums.

A.R. uzsāk diskusiju par to, ka iespējams ne visi materiāli ir bijuši pieejami sabiedriskās apspriešanas laikā. Ka ir bijušas sūdzības, ka nevar atvērt pielikumus.

I.Gavēna atbild: Visi materiāli tika publicēti SIA "K2 Ventum" interneta mājas lapā un bija pieejami izdrukas veidā kopš sabiedriskās apspriešanas sākuma 22. janvāra. Pēc tam, kad saņēmām ziņu, ka kādam ir tehniskas grūtības lejuplādēt, padarījām šo procesu vēl vienkāršāku. Varu garantēt, jo pati pārbaudīju.

A.R. uzdod jautājumu: Sakiet lūdzu, ko nozīmē Jūsu sanāksmes sākumā izteiktais, ja nepiekrītat protokolam, tad rakstiet.

I.Gavēna atbild: Tā ir likumā noteikta norma, ka protokols tiek publiskots. Un, ja tiem, kas ir piedalījušies sabiedriskajā apspriešanā, iepazīstoties ar protokolu, šķiet, ka protokolā kaut kas nav pilnīgi vai pareizi fiksēts, tad šie pilsoņi var rakstīt savu viedokli par kļūdām protokolā. Protokols būs pieejams turpat, kur visi materiāli "K2 Ventum" mājas lapā. Likums nosaka, ka piecu dienu laikā ir jābūt protokolam. Likums nosaka, kad Jūs savu viedokli varat izteikt septiņu

dienu laikā, bet mēs Jūsu viedokļus gaidīsim līdz sabiedriskās apspriešanas beigām. Mums šie viedokļi ir jāapkopo un jāiesniedz Vides pārraudzības valsts birojā.

V.M. uzdod jautājumus par plānoto kabeļu līniju, tās aizsargjoslu. Kā tiks nodrošināta šķērsojamo meliorācijas sistēmu saglabāšana? Ja tiks izcirsti krūmi un koki, kam tie pienākas?

A.Kalniņš atbild: Kabeļa aizsargjosla ir metrs uz katru pusi. Krūmu izcirstāna tiks veikta tur, kur izmantos atklāto kabeļa trases izveidi, kur tiek izmantota caurdures metode nekas netiek izcirsts. Izcirstie krūmi, koki, šķelda pieder zemes īpašniekam. Detalizēti būvprojekta izstrādē tiks noteikts, kur tiks būvēts ar atklāto un kuros posmos ar caurdures metodi.

V.M. uzdod jautājumu par kabeļu līnijas aizsargjoslu Sakas upes šķērsojumā. Kabeļu līnijai ir noteikta 100 metru aizsargjosla un šī ir tieši mana tauvas josla. Vienīgā tauvas josla manam īpašumam. Ko es varu šajā joslā darīt, nedarīt? Jo tur ir teikts, ka tur nevar kuģu piestātnes uzbūvēt. Vai es varu pieņemsim savu laivu piestātņi būvēt un maksšķerēt?

A.Kalniņš atbild: Prasības nosaka likums. Mūsu gadījumā jāskatās konkrēti: nevar rakt, tralēt, izmantot smagus enkurus. Ar parastu laivu pārvietoties un maksšķerēt netiek ierobežots. Laivu piestātnes būvniecība jāaskaņo ar inženierkomunikāciju turētāju – mums.

V.M. interesējas: Kāds ir elektromagnētiskais starojums un troksnis? It sevišķi, plānoto montāžas aku tuvumā. Vai tas ir pētīts?

A.Kalniņš atbild: Ir eksperta atzinums, ka kabeļu līnijas radītais elektromagnētiskais starojums atbilst normām un troksni nerada.

V.M. interesējas: Mans meža īpašums ir tiešā vēja parka ietekmē, 250 - 350 metru no vēja turbīnām, un šī meža platība teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ir norādīta kā M3 zona, kur ir paredzēta atļautā izmantošana - jaunu lauku sētu ierīkošana. Kā tas mani ietekmēs kā zemes īpašnieku, ja es vēlos tur uzbūvēt savu lauku sētu? Vai es varēšu tur būvēt, ja jūsu vēja turbīnas tur būs uzbūvētas?

A.Kalniņš atbild: Viss ir risināms atbilstoši likumdošanai. Rekomendējams, ka šāda viensēta var atrasties 800 metru attālumā.

V.M. interesējas: Kāds ir process, ja ir uzbūvēta jauna māja, kā tiek vērtēta esošā vēja parka ietekme uz to? Vai būs izstrādāta procedūra kā rīkoties?

I.Gavena atbild: Mājas būvniecībai tāpat ir būvatļaujas un tehnisko noteikumu saņemšanas process, attiecīgi šajā laikā arī regulējami jautājumi par ietekmēm. Šobrīd nav detalizēts normatīvais regulējums. Bet noteiktais 800m attālums lielā mērā novērš ietekmes, kas pārsniedz normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības.

V.M. interesējas: Ja, veidojot transportēšanas maršrutu no Ventspils, tiek nozāģēti koki, kāda būs kompensācija? Vai stādīsiet jaunus?

A.Kalniņš atbild: Pārsvārā tiek skarta valsts autoceļa aizsargjosla. Ja kādā gadījumā tiek skarta privātipašumā esoša zeme, tiks panākta vienošanās ar īpašnieku.

V.M. interesējas: Ja līdz būvniecības uzsākšanai tiek atklātas aizsargājamo putnu ligzdas vai biotopi, kā tas ietekmē vēja turbīnu būvniecību un darbību? Vai tas tiks izvērtēts?

A.Kalniņš atbild: Tieši tāpēc mēs arī šobrīd turpinām un turpināsim monitoringu, lai savlaicīgi izvērtētu visus aprūtinājumus un ņemtu tos vērā.

V.M. interesējas: Par attālumu starp turbīnām, ir lasīts, ka lielākoties tie ir 600m, šeit izskatās ir 400m – 450m. Vai tas nav pretrunā ar labo praksi?

A.Kalniņš atbild: Nav laba vai slikta prakse. To nosaka savstarpējā turbīnu ietekme un to izvēlas atbilstoši vēja mērījumiem un modelēšanai. Turbīnas tiek izvietotas, lai būtu pēc iespējas mazāka to savstarpējā ietekme un arī atbilstoši ražotāja rekomendācijām.

V.M. pauž viedokli, ka grafiskais materiāls ir nekvalitatīvs, tam ir slikta izšķirtspēja. Kā arī izvērtējums par viensētām būtu jāpārskata.

A.Kalniņš atbild: Paldies. Mēs precizēsim materiālus.

V.M. jautā, vai ir ņemts vērā ceļš trokšņa aprēķinos? Ka zonā no Sakas tilta, kur ceļš šķērso Sakas upi līdz pagriezienam uz Pāvilstu, ir atklātā ainava ar plašām pļavām, autoceļa troksnis virzās pāri Sakas upes ielejai un atduras pret meža masīvu, ietekmējot visu šo teritoriju.

A.Kalniņš atbild: Ceļa un vēja parka troksnis nerada summāro ietekmi, jo šīs infrastruktūras viena no otra atrodas pietiekamā attālumā. Ņemot vērā arī to, ka automašīnu kustības intensitāte pa šo ceļu nav liela.

I.J. uzaicina klātesošos balsot par šo vēja parku, lūdzot palikt sēdot tos, kas ir par šāda parka izveidi, bet piecelties tos, kuri negrib, ka tāds parks ir.

Lielākā daļa cilvēku pieceļas, daži paliek sēdot. Skaitīšana netiek veikta.

A.Kalniņš slēdz sanākumi: Es gribētu pateikt lielu paldies par Jūsu ieinteresētību, par jautājumiem, komentāriem, ieteikumiem. Ja rodas kādi jautājumi, tad droši rakstiet. Paldies Jums, ka ieradāties. Paldies.

Sanākums tiek slēgta plkst.19:31.

Protokolu sagatavoja I.Gavena